

Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 teneinde te voorzien in aanpassing van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verkorten tot drie jaar;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Vreemdelingenwet 2000 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 28 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het eerste lid wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:
  - f. ambtshalve de geldigheidsduur van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd te verlengen.
2. Het tweede lid, komt als volgt te luiden:
  2. De verblijfsvergunning voor bepaalde tijd wordt verleend voor drie achtereenvolgende jaren. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de verlenging van de geldigheidsduur ervan.

B

In artikel 34, eerste lid, wordt 'direct voorafgaand aan de aanvraag' vervangen door 'direct voorafgaand aan de beslissing'.

ARTIKEL II

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Memorie van toelichting

Algemeen

1. Inleiding

Met dit wetsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan het in het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' van het kabinet Rutte III¹ opgenomen voornemen de asielvergunning in eerste instantie voor drie jaar te verlenen en niet langer voor vijf jaar.

2. Hoofdpijnen

2.1 Afspraak regeerakkoord: asielvergunning voor bepaalde tijd niet langer direct voor vijf jaar

In het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' van het kabinet Rutte III is als uitgangspunt opgenomen dat het geboden beschermingsniveau en het kader voor de asielprocedures in alle EU-lidstaten gelijk moet zijn en dat Nederland streeft naar harmonisatie op dit terrein om zo ook concurrentie door middel van verslechtering in leefomstandigheden en wetgeving voor asielzoekers te verhinderen. In het akkoord wordt vermeld dat er in de tussentijd naar wordt gestreefd om een aantal 'nationale koppen' op Europese wet- en regelgeving te schrappen en dat één van die 'nationale koppen' is dat een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd voor vijf jaar wordt verleend.

Voortaan zal een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd in eerste instantie voor drie jaar worden verleend. Na ommekomst van deze periode kan nog geen aanvraag om een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd of een EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen worden ingediend. De vreemdeling zal eerst een aanvraag om verlenging van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd moeten indienen.

Nederland gaat met het invoeren van deze maatregel meer in de pas lopen met andere landen in Europa, waar een meerderheid van de lidstaten aan een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd verleend vanwege subsidiaire bescherming een kortere geldigheidsduur toekent dan de huidige Nederlandse van vijf jaar.

2.2 Kwalificatierichtlijn en één-statusstelsel

Artikel 24 van Richtlijn 2011/95/EU (hierna: de Kwalificatierichtlijn)² regelt dat aan personen met de vluchtelingenstatus een verblijfstitel moet worden verstrekt die ten minste drie jaar geldig is en waarvan de geldigheidsduur kan worden verlengd. Personen met de subsidiairebeschermingsstatus dient een verlengbare verblijfstitel te worden verstrekt die ten minste één jaar geldig is en ten minste twee jaar in geval van verlenging.

¹ 'Vertrouwen in de toekomst', Regeerakkoord 2017 – 2021, VVD, CDA, D66 en ChristenUnie. Bijlage bij Kamerstukken II 2017/18, 34700, nr. 34, p. 52.

² Richtlijn nr. 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (PbEU 2011, L 337).

Zoals bekend kent Nederland een zogeheten één-statusstelsel. Een vreemdeling met de vluchtelingenstatus (artikel 29, eerste lid, onder a, van de Vw 2000) krijgt in Nederland dezelfde verblijfsvergunning als een vreemdeling met de subsidiairebeschermingsstatus (artikel 29, eerste lid, onder b, van de Vw 2000). Aan die vergunning ontleent een vreemdeling – ongeacht zijn status – identieke rechten en voordelen. Om te voorkomen dat de subsidiair beschermde belang heeft bij het instellen van beroep tegen de vaststelling dat hij niet in aanmerking komt voor de vluchtelingenstatus wordt de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd voor beide categorieën op drie jaar bepaald.

2.3 Samenhang met te voorziene wijzigingen in het Gemeenschappelijk Europees Asielstelsel

Momenteel wordt in EU-verband onderhandeld over een voorstel waarin de Kwalificatierichtlijn wordt omgezet in een verordening.³ Net als in de Kwalificatierichtlijn zijn in het voorstel voor de verordening regels opgenomen over de geldigheidsduur van een verblijfstitel. De huidige stand van de onderhandelingen laat de in dit wetsvoorstel gemaakte keuzes toe.

2.4. Uitwerking in het Vreemdelingenbesluit 2000

De wet biedt de mogelijkheid om in het Vreemdelingenbesluit 2000 (Vb 2000) nadere regels te stellen over de verlenging van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning. In het Vb 2000 zal in ieder geval worden neergelegd dat ná de initiële verlening voor drie jaar, de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel kan worden verlengd met drie jaar. Het blijft overigens mogelijk na ommekomst van vijf jaar een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd of een EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen aan te vragen.

3. Consultatie

Het voorstel is in consultatie voorgelegd aan [PM] en voorts in internetconsultatie gebracht. Naar aanleiding van de ontvangen reacties wordt het volgende opgemerkt... [PM]

4. Financiële gevolgen en administratieve lasten

Het verkorten van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd leidt tot meer procedures bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (hierna: de IND) om verlenging van geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. De aanvraag om verlenging van de geldigheidsduur zal immers niet na vijf jaar worden ingediend maar na drie jaar. Op basis van de huidige cijfers over verleende verblijfsvergunningen asiel en de meerjarige prognoses, en uitgaande van een zelfde inhoudelijke toets als momenteel na vijf jaar plaatsvindt, is berekend dat deze wijziging structureel circa € 2,5 miljoen per jaar extra kost vanaf 2023 in vergelijking met de huidige situatie. Dit bedrag kan meer of minder worden afhankelijk van het aantal asielvergunningen dat

---

³ Voorstel voor een verordening van het Europees parlement en de Raad inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, en de inhoud van de verleende bescherming en tot aanpassing van richtlijn 2003/109/EU van 25 november 2003 inzake de status van derdelanders die langdurig ingezetene zijn (COM(2016)466).

wordt verleend. Voor de aanvraag om verlenging van de geldigheidsduur van een verblijfsvergunning asiel worden geen leges geheven waardoor de extra aanvragen niet zullen leiden tot een hogere legesopbrengst.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Onderdeel A.1

Niet is uit te sluiten dat na de afwijzing van een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel op enig moment blijkt dat deze alsnog moet worden ingewilligd; bijvoorbeeld indien een procedure bij de rechter daartoe noopt. Hoewel het om uitzonderingsgevallen zal gaan, zal vanwege de verkorting van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning tot drie jaar mogelijk vaker dan in het verleden, sprake zijn van een situatie waarin op het moment dat blijkt dat alsnog met ingang van de datum van de aanvraag een verblijfsvergunning asiel moet worden verleend, de betrokken vreemdeling al om verlenging van de geldigheidsduur had moeten verzoeken. Het aan artikel 28, eerste lid, toegevoegde onderdeel f, biedt de mogelijkheid om mét de verlening de geldigheidsduur gelijk ambtshalve te verlengen.

Onderdeel A.2

Zoals hiervoor in paragraaf 2.2 is toegelicht wordt de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel, zowel voor de vreemdeling met de vluchtelingenstatus als voor de vreemdeling met de subsidiairebeschermingsstatus op drie jaar bepaald. Dit om te voorkomen dat de subsidiair beschermde belang heeft bij het instellen van beroep tegen de vaststelling dat hij niet in aanmerking komt voor de vluchtelingenstatus. Gelet hierop zal een vergunning niet met een kortere geldigheidsduur worden verleend en bestaat derhalve niet langer behoefte aan de in het huidige artikel 28, tweede lid, opgenomen mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur gevallen te kunnen aanwijzen waarin de verblijfsvergunning voor minder dan de in de wet genoemde maximale termijn wordt verleend. Wel wordt de grondslag gehandhaafd om in het Vb 2000 regels te kunnen stellen over de verlenging van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning asiel. Dat maakt het bijvoorbeeld mogelijk in het Vb 2000 neer te leggen hoe lang voor het verstrijken van de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning een aanvraag om verlenging ervan moet worden ingediend.

Uit de nieuwe formulering van artikel 28, tweede lid, vloeit voort dat verblijfsvergunning niet alleen wordt verleend voor drie jaar maar deze, als aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan, ook met die tijdsperiode wordt verlengd. In het regeerakkoord werd er nog van uitgegaan dat verlenging van de geldigheidsduur met twee jaar zal plaatsvinden. Het werken in consistente blokken van drie jaar biedt de IND echter het voordeel dat er wordt gewerkt met een eenvormig product. Zoals hiervoor reeds aangegeven blijft het overigens gewoon mogelijk na ommekomst van vijf jaar een verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd of een EU-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen aan te vragen.

Onderdeel B

Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om een inconsistentie tussen de artikelen 34, eerste lid, en 40 weg te nemen. Artikel 34, eerste lid, liet de lezing toe dat een aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd pas zou kunnen worden ingediend na het daadwerkelijke verstrijken van vijf jaar rechtmatig verblijf op grond van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd.

Artikel II

In de inwerkingtreding wordt voorzien bij koninklijk besluit.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,